

De bezetene van Gadara genezen

Periodethema: de rondwandeling
Markus 5: 1-20

a. De Heere Jezus in Gadara (Mark. 5: 1-8)

UITLEG VAN DE TEKST

Markus vertelt dat de Heere Jezus het meer van Galilea oversteekt (Mark. 4: 35v). Dat gaat niet vanzelf. Onderweg komen ze terecht in een zware storm. Zelfs zo erg dat de discipelen menen dat ze zullen vergaan. Maar de Heere Jezus bestraft de wind en de zee. Hij laat zien dat Hij machtiger is dan de krachten in de schepping. Het maakt dat de discipelen, die toch al heel wat gezien hadden, zich verwonderd afvragen: 'wie is toch Deze, dat ook de wind en de zee Hem gehoorzaam zijn?' (Mark. 4: 41b) Ondertussen zou je ook kunnen concluderen dat het wel lijkt alsof het de Heere Jezus moeilijk gemaakt wordt om deze oversteek te maken. Het lijkt wel of er machten zijn die Hem willen tegenhouden om naar Gadara te gaan. Maar die machten zijn niet sterk genoeg. Ze komen in het land van Gadara (vers 1). Het is het gebied aan de oostkant van het meer van Galilea wat vroeger in handen van Israël was. Zeker in de tijd van Salomo. De meeste verklaarders gaan ervan uit dat er ook een aantal Joden hebben gewoond in dit gebied. Het staat ook bekend als het gebied van Dekapolis. Dat is een Grieks woord wat 'tien steden' betekent. Het is een gebied waar Joden samenwonen met Grieken en ook wel heidenen van andere volken. Je krijgt de indruk dat de bewoners zich daaraan hebben aangepast. In ieder geval zie je dat ze daar kudde met zwijnen hebben (vers 11). Zwijnen waren voor Joden onreine dieren. Blijkbaar is dat voor de huidige bewoners van deze streek geen beletsel om toch varkens te houden en mogelijk ook te ver-

handelen. Als de Heere Jezus aan land gegaan is, ontmoet hij iemand die oorspronkelijk uit de stad afkomstig was (vers 2). Het woord 'ontmoeten' wat hier staat, kan ook betekenen dat iemand dreigend op je afkomt. Matthéüs vertelt dat veel mensen niet meer langs deze weg durfden reizen, omdat deze man daar rond liep. Markus vertelt nog meer. De man wordt al een lange tijd door duivelen bezeten. Dat maakt dat de man niet normaal handelt. Hij was niet te binden. Niet te temmen (vers 4), zouden wij zeggen. Als hij al gebonden was (vers 4), had hij zichzelf daaruit bevrijd en niemand was bij machte hem te houden. Dag en nacht verblijft hij in de bergen en tussen de graven. Hij schreeuwt en slaat zichzelf met stenen (vers 5). Een angstwekkende tekening van een mens, die zichzelf niet meer in de hand heeft en helemaal in de macht is van een kracht, die maakt dat hij zichzelf te gronde richt. Dan gebeurt er iets. Blijkbaar geeft de Heere Jezus opeens opdracht aan de demonen om deze man te verlaten (vers 8). Dat nu maakt dat de man, die eerst op ze afkwam, begint te aanbidden (vers 6). Aanbidden is een teken van eerbetoen. Dat gaat niet zomaar. Al schreeuwend en roepend valt hij neer. Markus vertelt wat er dan wordt gezegd. 'Wat heb ik met U te doen, Jezus, Gij Zone Gods, ik bezweer u bij God dat U mij niet pijnigt' (vers 7). Op het bevel van de Heere Jezus is er herkenning gekomen bij de demonen die in deze man huizen. Zij leiden zelfs zijn spreken. Zo was deze man helemaal in de greep van demonen.

TER OVERWEGING

- Wat moet je er eigenlijk bij voorstellen? Geesten die deze man leiden? Dat zie je toch vandaag niet meer? Toch, ik wijs erop dat de Heere Jezus zo

dadelijk deze demonen rechtstreeks aanspreekt. Ze zijn voor Hem, de Heere Jezus, realiteit. Ze bestaan! Daar laat de Bijbel geen misverstand over bestaan. Het is goed als we spreken met de kinderen over de realiteit van demonen. Dat moeten we met voorzichtigheid doen, maar we moeten het niet verzwijgen.

- Een eigentijds voorbeeld van een vorm van 'bezetenheid' is het gebruik van drugs. Het begint vaak zo onschuldig. Een keertje proberen. Dat kan toch geen kwaad. Vaak blijft het niet bij die ene keer. Voor je het weet worden mensen er afhankelijk van. Ze moeten het hebben. Dan zie je ze totaal veranderen. Ze laten allerlei waarden en normen los. Meisjes verkopen hun lichaam om aan geld te komen. Jongens gaan stelen. En de omgeving? Die staat machteloos. Net zo goed als de mensen daar in Gadara machteloos stonden. We proberen van alles. Drugs verbieden, handel verbieden, dealers opsporen, maar het lijkt onuitroeibaar. Krijgen we onderhand niet het gevoel dat ons land ook een beetje op Gadara lijkt? Dat ook in ons land krachten aanwezig zijn die we niet de baas kunnen? Het is goed als we de jongeren zeggen voorzichtig te zijn. Ze te leren om te bidden: 'wilt U mij leiden? Elke dag? Wilt U mij bewaren? Ieder uur? Elk ogenblik?' Wij zijn er niet te goed voor om ook in de ban van dingen te komen.

b. De Heere Jezus geneest de bezetene (Mark. 5: 9-18a)

UITLEG VAN DE TEKST

De man valt neer voor de Heere Jezus. Niet hij spreekt, maar de demonen in hem (vers 7). Letterlijk vragen ze om niet gefolterd te worden. De Heere Jezus vraagt: 'wat is uw naam?' De demonen antwoorden: 'mijn naam is legio' (vers 9). Een Romeins legioen bestond in die tijd uit 5000-6000 man. Bedoeld wordt dat er een legioen demonen in de man zijn. Iets om te onthouden; als je er voor openstaat, komt er niet één demon, dan komen er meer. Ondertussen blijft staan dat de Heere Jezus opdracht heeft gegeven om uit deze man te gaan. Het lijkt alsof de demonen daarover willen onderhandelen. Ze smeken Hem om hen niet te gebieden om buiten het land te gaan (vers 10). Lukas vertelt dat ze hebben gebeden om niet in de afgrond te varen. Het woord wat daar staat betekent zoiets als 'peilloze diepte'. Daar wordt de onderwereld mee bedoeld. De demonen hebben een ander idee. Ze zien een kudde varkens grazen (vers 11). Ze verzoeken om daarin te mogen gaan. Markus vertelt dat het er tweeduizend waren (vers 13). De Heere Jezus staat het hun toe. Het gebeurt ook. De

demonen moeten de man loslaten en gaan in de varkens. Onmiddellijk treedt er een verandering op bij de kudde. De varkens, die het ene moment nog rustig aan het grazen zijn, veranderen totaal. Opeens worden ze helemaal wild. Ze beginnen als dollen te rennen. Uiteindelijk rennen ze in blinde razernij de helling af en storten zich vanaf een klif in de zee. Dat is iets om te onthouden. Demonen brengen je uiteindelijk tot vernietiging. De varkens verdrinken in het water. Laten we niet gering denken over wat krachten in ons leven kunnen doen. We zien hier ook de macht van de Heere Jezus. Ook een legioen demonen moet het afleggen tegenover Zijn kracht. Hij kan verlossen van alles wat mij bedreigt. Het ingrijpen van de Heere Jezus is niet onopgemerkt gebleven (vers 14). Degenen die de varkens aan het weiden waren, hebben alles gezien en zijn gevlucht. Deze mensen hebben wat gebeurd is, overal verteld (vers 14). De mensen zijn erdoor in rep en roer. Ze laten liggen waar ze mee bezig zijn en gaan zelf poolshoogte nemen (vers 15). Zo komen ze tot de Heere Jezus. Wat ze dan zien, zal hen zeer verbaasd hebben. Daar zit de man waar ze in de omgeving zo'n last van hadden. De man die ze al wat keren hadden geboeid, maar iedere keer was ontsnapt. Nu zit hij daar, gekleed. Hij zit daar rustig, hij spreekt, hij is goed bij zijn verstand. Ze krijgen direct bij aankomst een prachtig getuigenis van de genezende macht van de Heere Jezus. Dat wat zij niet aankonden, heeft Hij in de korte tijd dat Hij aan land was, voor elkaar gekregen. Het is een wonder, minder is er niet over te zeggen. Het maakt ze zeer bevreesd (vers 15). Die het alles gezien hadden, vertellen ook nog eens hoe het allemaal gebeurd was (vers 16). Ze vertellen dat het echt de Heere Jezus was, Die de man bevrijd heeft. Het brengt deze mensen tot een vraag (vers 17). 'En zij begonnen Hem te bidden dat Hij van hun landpalen wegging.' Ze willen allemaal, niemand uitgezonderd, dat Hij gaat. Dat doet Hij ook. Hij gaat (vers 18a).

TER OVERWEGING

- Waarom willen de mensen dat Hij, Die hen van dit moeilijke probleem verlost heeft, gaat? Naar mijn idee, omdat de mensen zien dat deze Man hun leven zou veranderen. Ze voelen dat er met Hem een nieuw begin is. Dan zien ze ook aan de man die bezeten was. Die zit daar als herboren, een ander mens. Ze herkennen hem nauwelijks. Dat willen ze niet. Is het niet herkenbaar? Ons wordt verlossing voorgehouden. Ons wordt verkondigd dat de Heere Jezus redding brengt, vernieuwing. Hoe reageren wij? Zijn we blij, dankbaar? Of mag de Heere Jezus verdergaan? Wat schreeuwen wij? 'Jesus, go home?' Ga weg? Leven met de Heere Jezus gaat niet aan je leven voorbij. Dat kan niet. Is die prijs soms te hoog? Deze

vraag kan besproken worden met de kinderen. Wat mag het mij kosten om bij Hem te horen?

- Dit wegsturen van de Heere Jezus is een bewijs dat ook deze mensen in de greep van een demon zijn. Niet zo uiterlijk als deze man. Ze zijn gekleed, ze schreeuwen niet, ze leven rustig hun leven. Ondertussen wel een leven waar de Heere Jezus geen plaats in heeft. Op wie lijken we nu? Op die man die dankbaar is verlost te zijn? Of op die mensen te Gadara?
- Aangrijpend is dat de Heere Jezus in gaat op hun vraag (vers 18a). Misschien sloegen ze wel een zucht van verlichting. 'Gelukkig, Hij gaat.' Als Hij gaat, blijft ondertussen de duivel. Zullen we dat onthouden? Met de kinderen moeten we bespreken dat er in Hem werkelijke verlossing is. Wie Hem wegstuurt, loopt die verlossing mis. Dat is dan de werkelijkheid. Dan blijf ik in de greep van de satan.

c. De genezen bezetene wordt evangelist (Mark. 5: 18b-20)

UITLEG VAN DE TEKST

De man heeft ook een vraag aan de Heere Jezus. Hij bad Hem dat hij bij Hem mocht zijn (vers 18b). Hier is de man die, toen hij bezeten was, schreeuwde dat de Heere Jezus zou gaan. Nu wil hij bij Hem blijven. Hij is aan Hem verbonden geraakt. Hij heeft ervaren dat er bij de Heere Jezus bevrijding is. Hij wil Hem niet meer loslaten. Er is liefde voor Hem in zijn hart. Hij voelt zich veilig bij de Heere Jezus. Misschien was hij wel bang dat hij terug zou vallen als de Heere Jezus wegging. Wat doet de Heere Jezus? De man mag niet mee (vers 19). Hij moet blijven. Hier blijkt dat de Heere Jezus Zelf gaat, maar het getuigenis blijft. Hier blijkt dat de Heere Jezus zorg heeft over deze mensen, ook al sturen ze Hem weg. De man moet aan zijn huis, zijn familie en zijn omgeving vertellen wat de Heere aan Hem gedaan heeft (vers 19). Dit is een opmerkelijke getuige. Deze man hebben ze heel anders gekend. Deze man was eerst bezeten van de duivel. Nu gaan ze hem leren kennen als een bevrijd man. Ze horen hem niet vertellen dat hij zichzelf bevrijd heeft. Ze horen hem getuigen van de grote daden van God. Het is opvallend dat de man vooral vertelt wat de Heere Jezus hem gedaan had (vers 20). Voor de man is dat hetzelfde als van God getuigen. Hij heeft gelijk. De Heere Jezus is God.

TER OVERWEGING

- We zien dat de Heere Jezus gaat, maar dat Hij ervoor zorgt dat het getuigenis blijft. Dat is toch ook de werkelijkheid onder ons? Daar kunnen we met de kinderen over spreken. Het getuigenis

komt tot ons. Telkens weer. Telkens worden ons de daden van de Heere Jezus voorgehouden. Ook nu nog gaat die boodschap uit onder mensen die er zelf eigenlijk niets van willen weten. Die zorg heeft de Heere Jezus dus ook om ons.

- De man is trouw. Het zal hem moeite hebben gekost om afscheid te nemen. Maar hij gehoorzaamt. Hij blijft en voert getrouw uit wat de Heere Jezus hem opgedragen heeft. Hij blijkt een getrouwe getuige. Dat verlangt de Heere Jezus ook van allen die Hem hebben leren kennen. Dat we daarvan getuigen, in ons huis en in onze stad. Dat we dat getrouw doen tegenover allen die ons lief zijn. Getrouwe getuigen zijn. Dat hoeft niet in eigen kracht. De Heere Jezus heeft Zijn Geest gegeven. Die geeft wat nodig is om te getuigen. Aan deze man, maar ook aan de getuigen in onze tijd.

GELOOFSLEER

Opnieuw treft het hoe de demonen zichtbaar worden in de confrontatie met de Heere Jezus. Dat is al te lezen in het vorige hoofdstuk, waar de Heere Jezus met Zijn discipelen het meer van Galilea oversteekt, richting het land van de Gadarenen. Er steekt een hevige storm op. Dit is geen gewone storm. Matthéüs noemt het een *mega seismos* (Matth. 8: 23-27). Er deed zich een geweldige zeebeving voor. Het zal duidelijk zijn dat de kwade machten, die zich hierdoor een zeebeving manifesteren, onheil willen brengen over Jezus en de discipelen. We moeten dit wel (in alle voorzichtigheid) naar voren brengen. De demonen weten dat hun tijd kort is, daarom vragen ze aan Jezus of Hij nu al gekomen is om hen te pijnigen. Na de hemelvaart van Jezus is de duivel uit de hemel gevallen en op de aarde geworpen en hij gaat rond als een brullende leeuw. Zie ook art. 13 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis:

'wij geloven dat die goede God, nadat Hij alle dingen geschapen had, deze niet heeft laten varen, noch aan het geval of de fortuin overgegeven, maar ze naar Zijn heilige wil zo bestuurt en regeert, dat in deze wereld niets geschiedt zonder Zijn ordinantie; hoewel toch God noch auteur is, noch schuld heeft van de zonde die er geschiedt. Want Zijn macht en goedheid is zo groot en onbegrijpelijk, dat Hij zeer wel en rechtvaardiglijk Zijn werk beschikt en doet, ook wanneer de duivelen en Goddelozen onrechtvaardig handelen. En aangaande hetgeen Hij doet boven het begrip van het menselijke verstand, dat willen wij niet nieuwsgierig onderzoeken, meer dan ons begrip verdragen kan; maar wij aanbidden met alle ootmoedigheid en eerbied de rechtvaardige oordelen Gods, die ons verborgen zijn; ons tevreden houdende dat wij leerjongeren van Christus zijn, om alleen te leren hetgeen Hij ons aanwijst in Zijn Woord, zonder

deze palen te overtreden. Deze lering geeft ons een onuitsprekelijke troost, als wij door haar geleerd worden dat ons niets bij geval overkomen kan, maar door de beschikking van onze goedertieren hemelse Vader, Die voor ons waakt met een Vaderlijke zorg, houdende alle schepselen onder Zijn heerschappij, zo dat niet één haar van ons hoofd (want die zijn alle geteld), ook niet één musje op de aarde vallen kan zonder de wil van onze Vader. Waarop wij ons verlaten, wetende dat Hij de duivelen in den toom houdt en al onze vijanden, die ons zonder Zijn toelating en wil niet schaden kunnen. En hierin verwerpen wij de verdoemelijke dwaling der Epicureeën, die zeggen dat Zich God nergens mee bemoeit en alle dingen bij geval laat gebeuren.'